

LUNDS
UNIVERSITET

Underlag till kvalitetsdialoger 2017 - LTH

LTH

Christina Åkerman

1. Beskrivning, analys och reflektion

Inledning

I den aktuella rapporten sammanfattas LTH:s kvalitetsarbete som underlag för kvalitetsdialoger 2017. Rapporten innehåller både beskrivning av ledningsstrukturer och organisation samt konkreta exempel på aktuella projekt.

I maj 2016 beslutades om en ny ledningsstruktur för utbildning på samtliga nivåer på LTH, vilket innebar att två nya ledningsorgan infördes, ledningsgruppen för grundutbildning (LG GU) och forskarutbildningsnämnden (FUN). Dessa har ett övergripande ansvar för utbildning på grundnivå och avancerad nivå respektive forskarnivå, inklusive frågor som rör kvalitet.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Kvalitetsarbetet grundar sig i en utbildningsorganisation med en fördelning av ansvar och arbetsuppgifter som syftar till att skapa utbildningsprogram av god kvalitet. Organisationen innefattar dels den tidigare nämnda ledningsgruppen LG GU samt en matrisorganisation där programledningar med ansvar för sina utbildningsprogram samverkar med institutioner som ansvarar för att erbjuda kurser inom sina respektive ämnesområden. Arbetet understöds av LTH:s kursutvärderingssystem samt etablerade rutiner för beredning och beslut av kursutbud, kurs- och utbildningsplaner (se *Tematisk fråga*). För närvarande utvecklas ytterligare några komponenter som ska stärka organisationens kvalitetsarbete (se *Åtgärder/aktiviteter*). Kvalitetsarbetet stärks av processer kring till exempel högskolepedagogisk verksamhet och olika typer av stöd till studenter.

För närvarande arbetar LTH med ett förslag på ett nytt internationellt mastersprogram som kan komma att valideras under året. Programmet förväntas attrahera internationella sökande och erbjuda en god arbetsmarknad.

Utbildning på forskarnivå

Även på forskarutbildningen baserar sig kvalitetsarbetet på organisationen där Forskarutbildningsnämnden (FUN) och ledamöter i denna (FU-ledare) samverkar med institutionernas studierektorer.

Kvalitetsarbetet inom forskarutbildningen sker till största del inom institutionen där handledare, studierektor och prefekt på olika sätt har ansvar för doktorandens studier och tillsammans skapar en god forskarutbildning. Kvalitetsarbetet på fakultetsnivå fokuserar på att säkerställa att forskarutbildningen möter regler och riktlinjer, stödja institutioner och att ge doktoranderna rätt förutsättning för sina studier, till exempel säkring vid antagning och anställning, kontroll att doktoranden har finansiering, hantering av allmänna och individuella studieplaner, fakultetsgemensamma forskarutbildningskurser, rutiner för att besluta om betygsnämnd och opponent, rutiner vid disputation samt examensutfärdande.

Under året har ett forskarutbildningsämne lagts ner och några har integrerats. LTH:s ledning har uttryckt önskemål om att minska antalet forskarutbildningsämnena vid fakulteten (se diskussion under *Åtgärder/aktiviteter*).

Reflektion

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Den matrisorganisation som funnits under många år på LTH och som också behölls i samband med den nya organisationen ger en god grundstomme för att bedriva kvalitetsarbete i en utbildningsstruktur med många programutbildningar. Den nya ledningsorganisationen upplevs ha resulterat i tydligare beslutsvägar. Inom ramen för denna organisation har även ansvaret för studenters psykosociala arbetsmiljö förtydligats och metoder för uppföljning med enkäter har införts.

LTH har ett kursutvärderingssystem som är väl etablerat men har däremot saknat ett system för programutvärdering det vill säga ett system som tydligare bedömer hur väl ett utbildningsprogram bidrar till att studenterna når givna mål. Ett sådant är under utvecklas och kan komma att ingå i LTH:s kvalitetsramverk (se *Åtgärder/aktiviteter*).

En annan mer konkret utmaning för fakulteten är att matematikresultaten på utbildningarna har försämrats en del de senaste åren. Flera åtgärder har genomförts men ännu inte visat resultat.

Utbildning på forskarnivå

Som nämnts tidigare, sker mycket av kvalitetsarbetet på institutions- och avdelningsnivå och många goda initiativ görs för att doktorander ska få en bra forskarutbildning och verka i en väl fungerande forskarutbildningsmiljö. Det är däremot svårt att ge en enhetlig bild av forskarutbildningen inom fakulteten. På fakultetsnivå görs en årlig kontroll att det finns individuella studieplaner för alla doktorander och att de är uppdaterade. Dessutom genomförs en del fakultetsgemensamma enkätstudier som relaterar till forskarutbildningen. För några år sedan genomfördes bland annat en enkätstudie som riktades till opponenter och betygsnämnd som visade att avhandlingarna generellt sett håller hög kvalitet men som också gav indikationer på vilka examensmål som examineras (och inte examineras) vid disputationen.

I en gemensam dialog med institutionens studierektorer, har FUN identifierat några frågor som är viktiga att arbeta vidare med på fakultetsnivå. Det som tydligt har saknats är en gemensam systematik kring hur examensmålen säkras för forskarutbildningen. En arbetsgrupp har därför fått i uppdrag att utreda frågan; hur ska ansvarsfördelningen se ut, vilket stöd och vilka verktyg behövs såväl under forskarutbildningens gång som vid examination. Andra aktiviteter är beskrivna under *Åtgärder/aktiviteter*.

Åtgärder/aktiviteter

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Den nya ledningsorganisationen (LG GU) har fokuserat på att utreda större strukturella och organisatoriska frågor för utbildning på grundnivå och avancerad nivå och under det kommande året kommer införande av nya rutiner och strukturer att vara i fokus. Exempel på sådana ses nedan.

Kvalitetsramverk

Ett nytt kvalitetsramverk utvecklas för närvarande, har pilottestats under vintern 2016/2017 och beslut är planerat att fattas i slutet av mars. Kvalitetsramverkets tyngdpunkt är en programutvärdering som ska säkerställa utbildningens utformning med fokus på studenternas

lärande och resultat. Metoden bygger på en programportfölj med komponenter för att dokumentera studentens progression samt belägg för denna. Enligt aktuellt förslag kommer systemet att kontinuerligt införas 2017- 2020 .

Överenskommelser mellan program och institution

För att ytterligare stärka samarbetet mellan programledningar och institutioner i matrisorganisationen, utvecklas för närvarande en modell där förväntningar och överenskommelser mellan parterna tydligare dokumenteras och synliggörs. Enligt plan, ska modellen införas 2017 för att kunna kopplas till fördelning av medel 2018, se punkten nedan.

Fördelning av medel till utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Ett uppdrag har genomförts med syfte att se över fördelningsmodellen för grundutbildningsmedel till utbildningen. Inom uppdraget har kriterier definieras, vilket också innebär att medel föreslås avsättas för kvalitetshöjande åtgärder. Enligt förslag, ska modellen införas år 2018, vilket påverkar budgetarbetet 2017.

Utbildningsstruktur

En utredning har genomförts angående programstrukturen på LTH:s långa utbildningar och ska ligga till grund för ett beslut ifall den femåriga programstrukturen ska vara kvar eller om en 3+2- struktur i någon form är aktuell.

Läsårsindelning - tentamensperioder

Läsårsindelningen förändrades år 2014 för att möta krav från bland annat CSN. Strukturen har fått en del kritik, bland annat från studenterna, beroende på att placering av tentamens- och omtentamensperioderna inte fungerat bra. Principerna för läsårsindelning har därför förändrats och får effekt från och med läsåret 2017/2018, vilket innebär att studenterna får färre omtentamenstillfällen och därmed större möjlighet att fokusera på de ordinarie tentamenstillfällena.

Processkartläggning av utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Ett större processkartlägningsprojekt har bedrivits för att kartlägga hur processer ser ut inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Kartläggningen har drivits av den administrativa organisation och har därför en viss tyngdpunkt mot dessa frågor. Arbetet ska ses som en första fas för att beskriva nuläget och är tänkt att användas som en plattform och ramverk att bygga vidare på för kunna diskutera förbättringar och förändringar i LTH:s arbetssätt. Under 2017, kommer strukturer för det kommande processarbetet att definieras.

Utbildning på forskarnivå

Även på forskarutbildningsnivå, har en ny organisation inneburit en del översyn i arbetssätt och ansvarsfördelning.

Nya rutiner vid anmälan till disputation / tydligare studierektorsroll

Rutiner för anmälan till disputation och godkännande av betygsnämnd och opponent har förändrats för att spegla den nya ledningsorganisationen inom forskarutbildning och rollen för institutionens studierektor har förtydligats i detta arbete. Nya rutiner har också föranlett en djupare diskussion kring jäv, specifikt i disputationer, och en grupp har utsett som ska skriva riktlinjer kring detta. Dessutom har olika mötesstrukturer mellan ledning och studierektorer skapats.

Antal forskarutbildningsämnen

LTH har ett relativt stort antal forskarutbildningsämnen och några av dessa har få doktorander. I de flesta fall utgör detta inget större problem eftersom det skapas mer eller mindre formella större

forskarutbildningsmiljöer där dessa ingår. Det finns dock ett önskemål om att tydliggöra dessa miljöer genom att skapa kluster/integrera forskarutbildningsämnen så att de blir färre. En utredning pågår därför hur denna integrering ska kunna genomföras och vilka konsekvenserna kan bli.

Avhandlingens kvalitet

En utredning görs, vilken definierar hur avhandlingens kvalitets kan säkras inför disputationen genom förhandsgranskning.

Enkätstudier

En doktorandenkät planeras som riktar sig specifikt till industri- och stipendiedoktorander för att undersöka dessa doktorandgrupper och deras studiesituation.

Goda exempel + Återkoppling

Se beskrivning under "Reflektion"

Något särskilt ni vill uppmärksamma universitetsledningen på?

LTH, och speciellt studenterna, vill gärna lyfta frågan om e-lärande. Frågan diskuteras på många nivåer men har ännu inte fått effekt på bred front. Det är viktigt att e-lärande får konkreta effekter ute i de enskilda utbildningarna.

LTH efterlyser också beslut om hur Lunds universitets kvalitetssystem ska se ut på samtliga utbildningsnivåer för att kunna fortsätta fakultetens eget kvalitetsarbete. I detta sammanhang önskar LTH också lyfta frågan om hur ett universitetsgemensamt kvalitetssystem ska organiseras och finansieras. LTH ser också fram emot att diskutera hur forskarutbildningen kan inkluderas i ett kvalitetssystem och önskar att frågan prioriteras.

En annan fråga som LTH vill lyfta är hur ansvaret för studentstöd, ska fördela sig mellan fakultet och universitet. LTH tar en stor del av ansvaret men kan inte äga frågan till fullo utan behöver tillgång till ett välfungerande universitetsgemensamt stöd, något som inte alltid varit fallet.

För forskarutbildningen önskar LTH att det skulle kunna finnas bättre förutsättningar att driva forskarutbildningskurser över fakultetsgränser.

2. Tematisk fråga

Vid LTH görs en årlig översyn av kursutbud och samtliga utbildnings- och kursplaner enligt en definierad tidscykel. Rutinerna har sin grund i ansvarsfördelningen där institutionerna är ansvariga för planering och genomförande av enskilda kurser, programledningar är ansvariga för utformning av sina respektive utbildningsprogram och LG GU har det övergripande ansvaret för fakultetens totala utbud av utbildningar och kurser. Studenter deltar i beslutsprocesserna på så sätt att de är ledamöter i såväl programledningar som LG GU.

I korthet innebär det årliga arbetet att under hösten ges institutionerna möjlighet att förslå förändringar i kursutbud och att inkomma med förslag till nya kursplaner. LG GU och programledning fattar beslut om det totala kursutbudet på LTH respektive kursutbud inom aktuellt program. Under våren inkommer institutionerna med förslag på kursplaner för samtliga kurser som institutionen erbjuder och därefter fattar programledningen fattat beslut om dessa samt utbildningsplan för aktuellt program. Kursplaner för examensarbeten och praktikkurser hanteras

något annorlunda eftersom innehållet i dessa är gemensamma för hela LTH och uppdateras, bereds och beslutas vid behov.

Alla kursplaner publiceras (på svenska och engelska) innan kursanmälan öppnar på våren och ligger väl synliga i LTH:s [läro- och timplanswebb](#) som även publicerar äldre versioner av kursplanerna. Kursplaner, CEQ-resultat och kurswebbsidor visas också upp i studenternas kursanmälningssida.

Som kriterier för godkännande av kursplaner finns ett antal [instruktioner och stöddokument](#). [Utformning av kursplaner](#) beskriver hur en kursplan ska utformas. Till denna finns en checklista för den som granskar och godkänner med goda råd om vad som ska beaktas. Checklistan innehåller bland annat: kontroll av kursens namn, betygsskala, utbildningsområde och kursnivå men också en kontroll av formulering av förkunskapskrav, formulering av kursmålen samt prestationsbedömning/examination.

Rutinerna har funnits under många år och fungerar bra. Det har sedan många år funnits ett verktygsstöd till arbetet och sedan 2011 används LubasPP (inte att förväxla med Lubas). Förutom att kursplanerna följs upp vid beredning och beslut, reflekterar även studenterna i sina kursvärderingar över om kursens mål var tydliga och väl kommunicerade, samt om examinationen var relevant och baserades på målen.

Inom forskarutbildningen hanteras kursplaner för forskarutbildningskurser i en gemensam databas där kurser och kurstillfällen annonseras. Nya kursplaner granskas av någon av FUN:s forskarutbildningsledare innan de läggs in i databasen.

3. Utbildningsutvärderingar

Det finns inga beslut om hur utbildningsutvärderingar ska genomföras inom Lunds universitet, men från fakultetens sida har vi fått signaler att systemet kommer att bygga på det förslag som SUHF lade inför beslut om det nya nationella kvalitetssystemet samt att utbildningsutvärderingarna ska drivas i fakultetens regi. Vi har också fått indikationer på att detta kommer att ske med valfri metod (egen eller universitetsgemensam).

Som nämnts tidigare, är LTH i slutskedet att utveckla en metod för utveckling och utvärdering av våra utbildningsprogram på grundnivå och avancerad nivå, vilken till stora drag möter SUHF:s kriterier. Ansatsen är att utveckla ett ramverk som först och främst fungerar som stöd vid utveckling av enskilda utbildningsprogram men som också kan ligga till grund för en utbildningsutvärdering. Ramverket grundar sig på en metodik som är anpassat för den ledningsstruktur, utbildningsstruktur och de processer som finns inom fakulteten och ske resultera i att programportföljer byggs upp. Dessa portföljer ska också fungera som underlag för en granskning/utvärdering av en bedömargrupp. LTH vill därför gärna utgå från detta ramverk vid utbildningsutvärdering på grundnivå och avancerad nivå och göra eventuella modifieringar i detta för att möta krav och kriterier som gäller för Lunds universitets kvalitetssystem.

LTH vill gärna diskutera frågan om extern bedömning, vilket förutsätts i SUHF:s förslag. LTH skulle gärna se att en universitetsmodell med en flexibilitet i valet av utvärderare (extern och/eller intern) som grundar sig i en diskussion om utvärderingsobjekt, behov av sakkunskap, och perspektiv samt krav på trovärdighet och legitimitet.